

§ 414

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 19.12.2019 § 48 (polkupyörällä liukastuminen)

HEL 2019-011709 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikön vahingonkorvauspäätöksestä 19.12.2019 (48 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö on 19.12.2019 (48 §) päätöksellään hylännyt Malmin raitin kevyen liikenteen väylällä 27.2.2019 tapahtuneeseen polkupyörällä liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja niiden perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Malmin raitin kevyen liikenteen väylällä 27.2.2019 noin kello 7.10 tapahtuneeseen polkupyörällä liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Perustelut

Lautakunta viittaa hallintopäällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen sekä yhtyy hallintopäällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Ilmatieteen laitoksen Kaisaniemen mittausaseman säähavaintotiedot osoittavat, että lumensyvyudeksi on 6.2.2019 mitattu 44 cm ja 7.2.2019 46 cm, jonka jälkeen lumensyvyys on lähtenyt laskuun. Säähavaintotiedot osoittavat, että aurouskynnys ei ole ylittynyt 6.2.2019 tehdyn auroksen jälkeen.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki Malmi lentokentän mittausaseman säähavaintotiedot osoittavat, että ilman lämpötila on vahinkoa edeltäneenä päivänä 26.2.2019 pysytellyt lämpöasteiden puolella aina kello 19.00 saakka, jonka jälkeen ilman lämpötila on käväissyt pakkasasteiden puolella. Saatu selvitys osoittaa, että liukkaudentorjunnasta on huolehdittu 26.2.2019 kello 7.10.

Ilmatieteen laitoksen Helsinki Malmi lentokentän mittausaseman säähavaintotiedot osoittavat, että vahinkopäivänä 27.2.2019 kello 01.00 alkaen on ilman lämpötila pysytellyt lämpöasteiden puolella. Vahinkota-pahtuma-ajankohdan tienoilla, aamulla kello 07.00, on ilman lämpötilaksi mitattu +2,2°C astetta. Saatu selvitys osoittaa, että vahinkopaikan liukkaudentorjunnasta on huolehdittu 27.2.2019 noin kello 7.40. Selvityksessä on myös todettu, että vahingon tapahtumapäivänä ei ole esiintynyt yleistä liukkautta.

Vahinkopaikan alue kuuluu kunnossapidon II- luokkaan, joka tarkoittaa sitä, että liukkaudentorjunnan toimenpiteiden osalta toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17.00-06.00 aikavälillä ilmenneen liukkauden tuntuvan lisääntymisen johdosta liukkaudentorjuntatoimenpiteet tulee olla suoritettu klo 10.00 mennessä. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika alkaa siitä, kun liukkaudessa on tapahtunut tuntuva lisääntyminen.

Säähavaintotiedot osoittavat, että lämpötila on kääntynyt kello 19.00 jälkeen pakkasasteiden puolella, joten mahdollisen liukkaudentorjunnan toimenpideaika vahinkopaikalla olisi päättynyt 27.2.2019 kello 10.00. Vahinkotapahtuma on tapahtunut keskiviikkona 27.2.2019 noin kello 7.10 jolloin toimenpideaika kunnossapitotoimille ei ole ylittynyt.

Edellä esitetyn perusteella ei vahinkopaikan kunnossapitovelvollisuutta ole laiminlyöty, eikä kaupunki ole viivytellyt kadulta vaadittavan tyydyttävän kunnossapitotason saavuttamisessa.

Vakuutuslautakunnan ratkaisukäytännössä on katsottu, että talvella liukastumisvaara on polkupyörällä ajettaessa huomattavasti suurempi kuin kävellessä. Talvella polkupyöräilijä ottaa tietoisesti riskin lähtiesään ajamaan, erityisesti mikäli polkupyörä ei ole varustettu talvipyöräilyyn tarkoitetuilla renkailla.

Aiemmin tehdyn hallintopäällikön päätöksen jälkeen ei ole esitetty uutta näyttöä siitä, että vahinko johtuisi kaupungin laiminlyönnistä. Näin ollen Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle aiheutuneesta vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että hallintopäällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2:1 §, 6:1 §.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (31.8.1978/669) 1–4 §.

Tieliikennelaki (267/1981) 3 §, 23 §.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 23.12.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi sähköpostitse.

köpostitse 19.12.2019. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 23.12.2019 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
liisa.makela(a)hel.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimus 23.12.2019

Oheismateriaali

1 Selvitys HEL 2019-011709

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Hallintopäällikkö
19.12.2019 § 48

HEL 2019-011709 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallintopäällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 11.11.2019 esittänyt kaupungille 10 000 euron suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut polkupyörällä ajaessaan jäisellä ja hiekoittamattomalla Malmin raitin kevyen liikenteen väylällä 27.2.2019 kello 7.10.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin. Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan.

Malmin raitti kuuluu hoitoluokkaan II, joilta poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennettä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti I luokan väylien jälkeen. II luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että yöllä satanut lumi poistetaan kello 10 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvaan lisääntymisen tai lumisade on päättynyt ja se on ylittänyt 5 cm kynnyksen.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä ja -tarpeista on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikalla on aurattu edellisen kerran ennen vahinkoa 6.2.2019. Hiekoitustarkastukset on tehty vahinkopaikalla vahinkopäivänä noin kello 7.40 ja sitä edeltävänä päivänä kello 7.10. Kelikeskus ei ole hälyttänyt liukkaudesta. Säässä ei ole tapahtunut mitään sellaista muutosta, mikä olisi aiheuttanut liukkauden tuntuvaan lisääntymistä ja näin ollen olisi tullut ryhtyä ylimääräisiin toimenpiteisiin liukkauden torjumiseksi.

Ilmatieteen laitoksen mukaan vahinkopäivänä lämpötila on vaihdellut Helsinki-Vantaan säämittausasemalla tehdyissä mittauksissa hiukan nollan molemmin puolin, vahinkoikaan sen ollessa +1,7°C. Sateita ei ole ollut vahinkopäivänä, eikä sitä edeltävinä päivinä. Lumensyvyys on ollut 30 cm vahinkopäivän ja sitä edeltävän aamun mittauksissa.

Lain mukaan kunnan velvollisuus on tehdä ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Vahingonkorvausvastuu edellyttää myös tuottamusta tai laiminlyöntiä.

Liikenneturva antaa sivuillaan neuvoja talvipyöräilijöille: Tavallisin talvipyöräilyonnettomuus johtuu väylien liukkaudesta tai epätasaisuudesta. Etenkin nollan tuntumassa sahaava lämpötila ja lumen alla oleva jää voivat lisätä reittien liukkautta. Liukkaalla kelillä ja alustalla ajaminen vaatii erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Nastarenkaat talvella lisäävät turvallisuutta. Ainakin eturenkaan tulisi olla nastoitettu, sillä tällöin pyörän ohjaus on vakaampaa, takana nastarengas lisää pitoa jarrutukseen. Myös karkeakuviainen rengas sopii talviajoon, mutta pitoa se antaa lähinnä lumisella tiellä ajettaessa.

Kevättalvi 2019 oli luminen ja haasteellinen kulkijoille sekä kunnossapitäjille. Aurinko lämmitti korkeita hankia sulattaen pinnalta lunta ja muodostaen jäätä jalkakäytävillä ja kulkureiteille. Lämpötilan sahaaminen lisäsi lumihankien pintojen sulamista ja öisin jäätymistä.

Liukkauden torjuntaa ei myöskään ole mahdollista toteuttaa siten, että kadun mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Hiekoituksella ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon. Tienkäyttäjän on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi sekä sovitettava tilannenopeus sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto ja sääolosuhteet. Nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Huolellisuusvelvoite korostuu tällaisissa sää- ja lumiolosuhteissa polkupyörällä liikuttaessa, pyöräilyyn liittyessä suuren riskin jäisillä pinnoilla ajettaessa.

Vakuutuslautakunnan ratkaisukäytännön mukaan talvipyöräilyssä tulee ottaa huomioon sääolosuhteet ja teiden liukkaus sekä varautua liukkauteen nastarenkailla (mm. VKL 445/14).

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti asetettujen toimenpideaikojen puitteissa. Näin ollen kaupunki ei katso laiminlyöneensä kunnossapitolain mukaisia tehtäviään, eikä näin ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–4 §

Tieliikennelaki (267/1981) 3§, 23 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 21.6.2017 § 57

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi